

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, АНГЛІЙСЬКОЮ,
ПОЛЬСЬКОЮ ТА РОСІЙСЬКОЮ
МОВАМИ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*XV Міжнародної науково-
практичної конференції
молодих вчених, курсантів
та студентів*

**ПРОБЛЕМИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

Львів – 2020

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

д-р с.-г. наук **Кузик А.Д.** – головний редактор

д-р техн. наук **Гашук П.М.**

д-р техн. наук **Гуліда Е.М.**

д-р техн. наук **Зачко О.Б.**

д-р техн. наук **Ковалишин В.В.**

д-р психол. наук **Кривопишина О.А.**

д-р фіз.-мат. наук **Стародуб Ю.П.**

д-р фіз.-мат. наук **Тацій Р.М.**

канд. техн. наук **Башинський О.І.**

канд. техн. наук **Горностай О.Б.**

канд. техн. наук **Ємельяненко С.О.**

канд. геол. наук **Карабин В.В.**

канд. техн. наук **Кирилів Я.Б.**

канд. істор. наук **Лаврецький Р.В.**

канд. фіз.-мат. наук **Меньшикова О.В.**

канд. техн. наук **Пархоменко Р.В.**

канд. екон. наук **Повстин О.В.**

канд. техн. наук **Ренкас А.Г.**

канд. техн. наук **Рудик Ю.І.**

канд. психол. наук **Слободяник В.І.**

<p>ОРГАНІЗАТОР ТА ВИДАВЕЦЬ</p> <p>Технічний редактор, комп'ютерна верстка</p> <p>Друк на різнографі</p> <p>Відповідальний за друк</p> <p>АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:</p> <p>Контактні телефони:</p>	<p>Львівський державний університет безпеки життєдіяльності</p> <p>Климус М.В. Климус М.В. Фльорко М.Я.</p> <p>ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007</p> <p>(032) 233-24-79, тел/факс 233-00-88</p>
<p align="center">Проблеми та перспективи розвитку системи безпеки життєдіяльності: Зб. наук. праць XV Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених, курсантів та студентів. – Львів: ЛДУ БЖД, 2020. – 494 с.</p> <p align="center">Збірник сформовано за науковими матеріалами XV Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, курсантів та студентів «Проблеми та перспективи розвитку системи безпеки життєдіяльності».</p> <p align="center">Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Пожежна та техногенна безпека; ▪ Організаційно-правові аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності; ▪ Організація проведення аварійно-рятувальних робіт та гасіння пожеж; ▪ Екологічні аспекти безпеки життєдіяльності; ▪ Інформаційні технології у безпеці життєдіяльності; ▪ Управління проектами та програмами у безпеці життєдіяльності; ▪ Промислова безпека та охорона праці; ▪ Природничо-наукові аспекти безпеки життєдіяльності; ▪ Соціальні, психолого-педагогічні аспекти та гуманітарні засади безпеки життєдіяльності; ▪ Цивільний захист. <p align="right">© ЛДУ БЖД, 2020</p>	
<p>Здано в набір 04.03.2020. Підписано до друку 23.03.2020. Формат 60x84^{1/3}. Папір офсетний. Ум. друк. арк. 29,75. Гарнітура Times New Roman. Друк на різнографі. Наклад: 100 прим. Друк: ЛДУ БЖД вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007. ldubzh.lviv@mns.gov.ua</p>	<p>За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передрукуванні матеріалів посилання на збірник обов'язкове.</p>

Кондратьєва Віталіна ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ.....	380
Манько Л. В. ТРУДОГОЛІЗМ ЯК НАДЦІННЕ ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАХОПЛЕННЯ	382
Мельник М.В ДО ЕКСПЛІКАЦІЇ ПОНЯТТЯ « СОЦІАЛЬНО- ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ».....	384
Мельцов В.В ПЛАВАННЯ ЯК ЗАСІБ ПІДГОТОВКИ РЯТУВАЛЬНИКІВ НА ВОДІ	387
Меньшикова В.Д. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ В ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	390
Мойса Н.І ВПЛИВ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ НА ПРОФЕСІЙНУ СПРЯМОВАНІСТЬ СТАРШОКЛАСНИКІВ	392
Морозов Б.С. БЕЗПЕКА З ТОЧКИ ЗОРУ ПРИКЛАДНОЇ МАТЕМАТИКИ	394
Мурміль Є.-В. В. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВ'ЯЗАННЯ КОНФЛІКТІВ ПІДЛІТКІВ З БАТЬКАМИ	396
Надюк Л. О., Чочаєва Р.Р. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ У ШКІЛЬНОМУ КОЛЕКТИВІ.....	398
Наумчук Р.О. РОЗВИТОК ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ РЯТУВАЛЬНИКА ЗАСОБАМИ ГИРЬОВОГО СПОРТУ	400
Омельченко В.О. ЛІДЕРСЬКІ ЯКОСТІ КЕРІВНИКА ЯК СКЛАДОВА УСПІШНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ І ПІДРОЗДІЛІВ ДСНС	402
Панкова Дар'я СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.....	404
Расвський Р. С. ДУШЕВНІ ПЕРЕЖИВАННЯ ВИКЛАДАЧА ПРО НЕВІДПОВІДНІСТЬ ЗАЙМАНІЙ ПОСАДІ	406
Петриковський А. І. ТІЛО. РОЗУМ. ЖИТТЯ.....	408
Петрівник Ю.І. НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ ТРУДОВОГО ПЕРЕНАВАНТАЖЕННЯ НА ПСИХОФІЗИЧНЕ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ ...	409
Сергієнко А.О. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ РЯТУВАЛЬНИКІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	412
Сизоненко А.С. ПРОГРАМНА РЕАЛІЗАЦІЯ СТВОРЕННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПЕРЕІРКИ ВІДПОВІДНОСТІ ЗДОБУТИХ НАВИЧОК ВИМОГАМ, ЯКІ ВИСУВАЮТЬСЯ ДО ФАХІВЦІВ З ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ	414
Пекарська О.О., Софроня В.І. СТОРІНКИ ІСТОРІЇ РОЗВИТКУ ВОЛЕЙБОЛУ В УНІВЕРСИТЕТІ	416
Столярчук В.М. ПИТАННЯ СТРЕСУ В ТРУДОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	418
Танащук Р. М. НАДЦІННІ ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАХОПЛЕННЯ: ВИДИ ТА ОЗНАКИ	419

УДК 796.015:355.588

ПЛАВАННЯ ЯК ЗАСІБ ПІДГОТОВКИ РЯТУВАЛЬНИКІВ НА ВОДІ

Мельцов В.В

Ковальчук А.М канд. наук з фіз. вих. і спорту, доцент
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Життя, здоров'я і безпека людини завжди складала особливу турботу Президента та Уряду України, нашої громадськості. Україна володіє великими водними ресурсами, які широко використовуються для водного транспорту, риболовній промисловості, гідротехнічних споруд, гідро та атомних електростанцій. На цих об'єктах зайняті сотні тисяч людей. Плавання, катання на човнах, ходіння на яхтах та катерах являються чудовими засобами відпочинку і укріплення здоров'я людей. Порушення основних правил та мір обережності на воді нерідко приводить до нещасних випадків. Аналіз узагальнених даних про утоплених свідчить про те, що більша частина людей гине під час купання, особливо у необладнаних, небезпечних місцях, а також із-за невміння триматися на воді, при дальніх запливах та коливанні моря; утопають при аварійних ситуаціях на гребних і моторних човнах, під час переправ, порушуючи навігаційні правила, а також у період паводків і повеней. Особливу тривогу викликає те, що серед утопаючих більше половини дітей та юнаків до 19 років. Таким чином, основне завдання оперативно-рятувальних підрозділів ДСНС України, є організація і проведення серед населення роз'яснювальної роботи, охорона життя і безпеки людей на водах. Обережність – гарантія безпеки. Але, якщо нещасний випадок все ж виник, то зберегти життя постраждалому можна лише правильно і своєчасно надав йому першої допомоги.

Можливу небезпеку в спокійній воді можуть викликати:

Течія – вона невидима, але існує й у спокійній воді. Не потрібно зневажати небезпеками, пов'язаних з нею.

Топографія – донні ями, підводні скелі, раптові глибини. Необхідно вчасно позначити незвичайні предмети у воді. Підводні скелі невидимі.

Вони можуть бути небезпечними для пірнаючих і стрибучих з берега у воду, а так само спричиняти людські жертви.

Водорості і підводні рослини – добре розвиваються в спокійній воді і можуть становити небезпеку для людей що купаються.

Мутність – у спокійних водах часто виникають нагромадження на дні безлічі різнорідних часток, що при русі розмиваються водою. Це приводить до труднощів при виявленні людей, що потонули. Небезпека для відпочиваючих може виникнути не тільки у воді. 10 Проблеми можуть виникнути й на суші (біля водяного мулу) унаслідок нахилу прибере-

жної смуги. Крутий, стрімкий берег - причина сильних хвиль у морі, тому що він підсилює ефект звичайного вітру у воді.

Настільки ж небезпечні виступаючі з води камені, хвилерізи і великі скелі навіть для тих людей, що відправляються на скелі без наміру плавати. Рятувальні дії у подібній ситуації дуже небезпечні й для самих рятувальників. Пісок, нанесений сильним вітром, хиткий і нерівний. Виникають проблеми й коли люди копають глибокі ями чи зариваються в пісок, тому що в ньому часто знаходяться гострі предмети (осколки скла й ін.). Використання технічних засобів у допомозі аварійно-рятувальним операціям не завжди є можливим. От чому навички в плаванні, веслуванні, знання загальної фізіології людини, у сполученні з фізичною підготовкою можуть зіграти важливу роль у боротьбі за життя. Разом вони забезпечать необхідний ступінь готовності до повноцінної реалізації на практиці службові обов'язки рятувальників ДСНС України.

Щоб досягти подібних успіхів, потрібно визначити обсяг робіт, задіяти особисті уміння співробітників і навчитися користуватися технічними засобами. Рятувальні роботи під час нещасних випадків на воді полягають у пошуку людей і переміщенні їх у безпечне місце за допомогою плавальних засобів. При необхідності потерпілим надають першу медичну допомогу. Другий етап операції пов'язаний з порятунком і переміщенням майна й устаткування, що може бути знищене чи ушкоджено. Екіпаж плавального засобу, що працює в зоні надзвичайної ситуації, повинний періодично подавати звукові сигнали. Потерпілим, що знаходяться у воді і не вміють плавати, негайно потрібно кинути рятувальні пояси, дошки або які-небудь предмети, що плавають. Проведення рятувальних робіт починається з установаження контингенту задіяних людей - вік, маса, відповідний одяг (зимовий, літній) - і наявність предметів, що плавають, перші ознаки небезпеки для потерпілих, їх розгубленість (стадії переляку).

Висновок

Смерть від утоплення – це проблема країн, таких як Україна, де кількість жертв складає близько 160-180 чоловік у рік протягом останніх десяти років. Ця значна цифра відбивається на величезній суспільно-корисній діяльності водно-рятувальної справи. Водяний порятунок – це частина першої допомоги, а навчання наданню першої допомоги – це одна з істотних сторін оперативно-рятувальної діяльності підрозділів ДСНС України. Порятунок одного людського життя від удушення вимагає не тільки теоретичного, але і практичного уміння. Рятувальники – це основний капітал кожної рятувальної організації. Крім їхніх моральних якостей, від них потрібно підтримувати необхідний ступінь тренування, залізну волю і рішучість, тому що рятувальна акція – це вищий іспит моральних і фізичних сил кожного.

ЛІТЕРАТУРА

1. Наказ МНС України, від 03.12.2001 р. № 272. Типові правила охорони життя людей на водних об'єктах України. – Київ: ДПРСВО, Товрядвод, 2002. – 28 с.
2. Занченко А.З. Охрана жизни людей на воде. – М.: Стройиздат, 1978. – 224 с.
3. Шойгу С.К. и др. Учебник спасателя. – М.: МЧС России, 1997.
4. Дунаевский Е.Я., Жбанов А.В. Спасание на море. – М.: Транспорт, 1991.
5. Григорьев В.Н. Транспортировка пострадавшего водным путем: Библиотека экстренных ситуаций. – М.: ГНПП, Аэрогеология, 1998.
6. Тагаев Н.Н., Щербина А.В. Первая помощь пострадавшим на месте происшествия: Уч. пособ. / Под ред. А.М. Бандурки. – 2-е изд. – Харьков: Арсис, 2002. – 208 с.
7. Чазов Е.И. Справочник по оказанию скорой и неотложной помощи. – М.: Медицина, 1971. – 106 с.
8. Шальков Ю.Л. Здоровье туриста. – М.: Физкультура и спорт, 1987. – 144 с.
9. П. Георгиев. Специализираната спортна подготовка в МВР. Част 1. Аварийно спасителна дейност във водна среда. – София, 2001. – 124 с.
10. В. Пашинський. Не можна за рибу життя віддавати // Надзвичайна ситуація. – К.: Преса України, 2004. – С.28-30. -№ 3(77). 67
11. В. Пашинський. Живіть, купаючись. Правила охорони життя людей на водних об'єктах влітку // Надзвичайна ситуація. – К.: Преса України, 2004. – С. 46-48. -№ 6 (80).
12. Смертельні води. Відкритий лист Міністра України з питань надзвичайних ситуацій до громадян держави // Надзвичайна ситуація. – К.: Преса України, 2004. – С. 25. -№ 7(81).